

ЯКЩО ПОРУЧ ЛЮДИНА З ПТСР

Що робити?

**ПТСР — це не слабкість
і не «дивна поведінка».**

Людина може сильно злякатися
звуку, крику, сирени, спалаху або
нагадування про пережите.

ЩО РОБИТИ?

1 Залишайтеся поруч

2 Говоріть тихо і коротко

3 Нагадайте, де вона зараз

4 Допоможіть відчувати теперішнє

Подивись навколо
й назви:

3 речі, які бачиш

2 звуки, які чуєш

1 річ, якої можеш
торкнутися

5 Не торкайтеся без попередження

6 Якщо можна — відведіть від шуму

Допоможіть перейти
у тихіше та безпечніше
місце.

ЧОГО НЕ РОБИТИ?

- ✗ Не кричіть: «Заспокойся!»
- ✗ Не кажіть: «Ти перебільшуєш».
- ✗ Не смійтеся і не соромте людину.
- ✗ Не змушуйте розповідати, що сталося.
- ✗ Не сперечайтесь: «Тобі це здалося».
- ✗ Не залишайте людину саму, якщо їй небезпечно.

КОЛИ ПОТРІБНА ДОПОМОГА?

Якщо людина:

- не може заспокоїтися
- сильно травмована
- втрачає свідомість
- загрожує собі чи комусь іншому
- перебуває в небезпеці

➔ Кличте дорослих і звертайтеся
по екстрену допомогу.

ГОЛОВНЕ

Вам не потрібно бути психологом.
Іноді найкраща допомога — залишитися поруч,
говорити спокійно і нагадати людині:

ЯКЩО ПОРУЧ ЛЮДИНА З ПТСР

Що робити, якщо людина сильно злякалася, розгубилася або ніби «знову опинилася» у страшній ситуації ПТСР — це не «дивна поведінка» і не слабкість.

Людина може різко злякатися звуку, крику, сирени, спалаху, дотику або іншого нагадування про пережите.

● **ЩО РОБИТИ**

1. ЗАЛИШАЙТЕСЯ ПОРУЧ

Спокійно скажіть: «Я поруч. Ти зараз у безпеці».

2. ГОВОРІТЬ ТИХО І КОРОТКО

Не засипайте людину запитаннями.

Краще: «Подивись на мене. Давай спокійно подихаємо»

2. ГОВОРІТЬ ТИХО І КОРОТКО

Не засипайте людину запитаннями.

Краще: «Подивись на мене. Давай спокійно подихаємо».

3. НАГАДАЙТЕ, ДЕ ВОНА ЗАРАЗ

- «Ми зараз у кімнаті».
- «Сьогодні 28 серпня».
- «Це не те, що сталося тоді. Зараз ти тут».

4. ДОПОМОЖІТЬ ВІДЧУТИ ТЕПЕРІШНЄ

Запропонуйте подивитися навколо й назвати:

- 👁️ 3 речі, які бачить
- 👂 2 звуки, які чує
- 🖐️ 1 річ, якої може торкнутися.

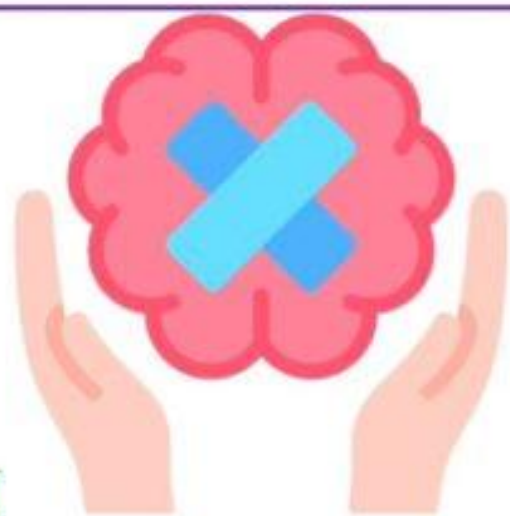
5. НЕ ТОРКАЙТЕСЯ БЕЗ ПОПЕРЕДЖЕННЯ

Не обіймайте і не хапайте людину раптово.

Спочатку запитайте: «Можна я сяду поруч?»; «Можна тебе обійняти?»

6. ЯКЩО МОЖНА — ВІДВЕДІТЬ ВІД ШУМУ

Допоможіть перейти у тихіше та безпечніше місце.

ЧОГО НЕ РОБИТИ

- Не кричіть: «Заспокойся!»
- Не кажіть: «Ти перебільшуєш».
- Не смійтеся і не соромте людину.
- Не змушуйте розповідати, що сталося.
- Не сперечайтесь: «Тобі це здалося».
- Не залишайте людину саму, якщо вона дезорієнтована або їй небезпечно.

КОЛИ ПОТРІБНА ДОПОМОГА

Якщо людина не може заспокоїтися, сильно травмована, втрачає свідомість, загрожує собі чи комусь іншому або перебуває в небезпеці — кличте дорослих і звертайтеся по екстрену допомогу.

ГОЛОВНЕ

Вам не потрібно бути психологом. Іноді найкраща допомога — залишитися поруч, говорити спокійно і нагадати людині: **«Ти зараз не сама/не сам».**
